

Tolkningsstöd för frågor om tobak

Att tänka på vid användning av frågor om tobak

- Frågorna används som underlag för bedömning om vanorna utgör risk för ohälsa
- Frågorna kan även användas som underlag för att samtala om patientens vanor i termer om möjliga förbättringar
- För bedömning vid ett riskbeteende, utgå från resultatet av bedömningsinstrumenten, patientens hälso- och sjukdomstillstånd samt utifrån samtal med patienten.
- För vissa sjukdomstillstånd är de allmänna råden inte förenliga med sjukdomen och de sjukdomsanpassade råden för den aktuella diagnosen
- Patienten ska erbjudas råd och stöd utifrån sin situation och sina individuella behov
- Råd och information bör vara kopplat till patientens hälsotillstånd, symtom och eventuell sjukdom. De ska även kopplas till de vinster som patienten kan göra genom att förändra levnadsvanan.

Bedömning av patientens tobaksvanor

Allt tobaksbruk innebär en risk för ökad ohälsa. Som tidigare rökare/snusare räknas en person som slutat för mer än 6 månader sedan, en person som slutat röka för mindre än 6 månader sedan och inte är i kontakt med tobaksavvänjare bör erbjudas stöd för fortsatt tobakstopp.

Var särskilt uppmärksamma och erbjud åtgärder vid:

- All daglig rökning hos vuxna
- Sporadisk eller daglig rökning hos vuxna som ska eller har genomgått operation
- Sporadisk eller daglig rökning hos gravida
- Sporadisk eller daglig rökning hos personer med särskild risk*
- All rökning hos ungdomar under 18 år, även vattenpipa och e-cigarett**.
- Daglig snusning

* Patienter med högt blodtryck, blodfettsubbningar, övervikt eller fetma, lungsjukdom, cancer, diabetes, hjärt-kärlsjukdom, schizofreni, depression, ammande föräldrar/vårdnadshavare till små barn (barn som utsätts för passiv rökning är särskilt känsliga för skador från tobaksrök).

**Var uppmärksam på om personen använder vattenpipa eller e-cigarett. Bruk av dessa sker vanligen sporadiskt. Nikotin som finns även i e-cigarett och vattenpipa är starkt beroendeframkallande. För ungdomar som annars inte hade varit benägna att röka kan e-cigarett öppna upp vägen för daglig rökning och även andra beroendeskapande droger.

Frågor om tobaksvanor

Mina Rökvanor (cigaretter, pipa, cigarrer)		Mina Snusvanor	
☐	Jag har aldrig varit rökare	☐	Jag har aldrig varit snusare
☐	Jag har slutat röka för mer än 6 månader sedan	☐	Jag har slutat snusa för mer än 6 månader sedan
☐	Jag har slutat röka för mindre än 6 månader sedan	☐	Jag har slutat snusa för mindre än 6 månader sedan
☐	Jag röker men inte dagligen	☐	Jag snusar men inte dagligen
☐	Jag röker dagligen	☐	Jag snusar dagligen
Övriga tobaksvanor			
☐	Jag röker e-cigarett		
☐	Jag röker vattenpipa		

De **gulmarkerade** alternativen innebär svar som du kan behöva vara särskilt uppmärksam på.